

Izhaja vsak dan razem sobot, nedelj
in praznikov
Issued daily except Saturdays,
Sundays and Holidays

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Uredniški in upravniski prostor:
2657 South Lawndale Ave.
Office of Publication:
2657 South Lawndale Ave.
Telephone, Rockwell 4904

LETO—YEAR XL Cena lista je \$8.00 Entered as second-class matter January 16, 1932, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879. CHICAGO 23, ILL., ČETRTAK, 1. JULIJA (JULY 1), 1948 Subscription \$8.00 Yearly STEV.—NUMBER 129

Jugoslovanska komunistična stranka zavrnila obdolžitve proti Titu

Odbor pozval člane, naj strnejo svoje vrste in povečajo prizadevanja v gradnji socialistične države. Vse mirno v Belgradu

Belgrad, 30. jun.—Jugoslovanska komunistična stranka je ogorčeno in odločno zavrnila obdolžitve Kominforme proti maršalu Titu in njegovi vladi. Izjavila je, da so osnovane na fabrikacijah in očitnem obrekovanju.

Osnovni odbor stranke je v formalni izjavi, oddani po radiu, dejal, da so Rusija in druge članice Kominforme izrekle obdolžitve in pritožbe, ne da bi prej ugotovile mnenja in naprotne argumente Jugoslavije.

Kominforma je obdolžila Tita in druge voditelje jugoslovanske komunistične stranke sovravne politike proti Sovjetski uniji, da se hočejo nasloniti na zapadne sile, da izvajajo napačno notranjo in zunanjo politiko in da so se izneverili Marks-Leninovi liniji v prilog nacionalistični neodvisnosti.

Poleg zavrnitve obdolžitve je odbor pozval člane komunistične stranke, naj strnejo in ojačijo svoje vrste ter povečajo prizadevanja v gradnji socializma v državi.

V Belgradu prevladuje mir. Pojavila se ni nobena manifestacija napete politične atmosfere. Govorice o oklicu prekega sode in gibanja vojaških čet so brez podlage. Poročilo o oklicu prekega sode je bilo uradno zanikano.

Glede maršala Tita, je objavljeno bilo poročilo, da se je vr

Upanje v rešitev berlinske krize

Ameriški poslanik dospel v mesto

Berlin, 30. jun.—Maršal Vasilij D. Sokolovski je sinoči izrazil upanje, da bo berlinska kriza rešena, preden bodo zaloge živih izerpane. Njegovo izjavo je objavila nemška časniška agencija.

Izjava je bil odgovor na britski protest proti sovjetski blokadi zapadnega dela Berlina. Sokolovski je poveljnik ruskih čet v Nemčiji. On je dejal, da je bila blokada odredjena v interese zaštite ekonomije v ruski okupacijski coni, ko so zapadne sile odredile denarne reforme v zapadni Nemčiji.

V Lake Success, N. Y., je Trygve Lie, generalni tajnik Združenih narodov, zavzel idejo, da bi člani varnostnega sveta razpravljali o berlinski krizi. Danski ministar Gustav Rasmussen je dejal, da bo danska vlada morda sugerirala članom varnostnega sveta v Berlinu, naj uprarijo na Združene narode za pomoč.

Ameriška in britska letala dozvajo živiti v Berlinu. Poročilo je, da bodo sedanje zaloge živih v zapadnem Berlinu zadostne le potrebam do konca julija.

General Lucius D. Clay, ameriški vojaški gubernator, je imel vane razgovore v Berlinu. Udeležili so se jih William H. Dyer, pehotni artiljerijski general Albert C. Wedemeyer in general Brian Robertson, britski vojaški gubernator. V Berlinu je dopisil W. A. Harriman, pomočnik ameriškega poslanika. On bo med konferencami z generalom Clayjem.

Senatorska Komisija za raziskave priloži se nadaljevali. Otrjevanje je bilo pred desetimi dnevi. Ruski obdari so navadili prejeti v Berlinu. Trgovanje s kopalništvom je bilo prekinjeno. Inženirski stroji so bili izključeni iz mesta. Nihalo je bilo prekinjeno. Inženirski stroji so bili izključeni iz mesta.

Domače vesti

Nov grob v La Sallu

La Salle, Ill.—Dne 26. jun. je umrl Vincent Mirtich, star 68 let, doma iz Novoga mesta, v Ameriki 40 let. Tukaj zapušača ženo, tri sinove in tri hčere.

Iz Clevelanda

Cleveland.—Zadnji petek zjutraj so našli mrtvega v postelji Filipa Raztresena. Zadel ga je kap. Star je bil 77 let, doma iz Butanja, fara St. Jošt nad Vrhniko, v Ameriki 50 let, član družstva 5 SNPJ. Prva leta je živel v La Sallu, Ill., kjer zapušača več nečakanj, kakor tudi v Chicagu in Peruju. V Clevelandu je s pokojno soprogo vodil več let slašičarno. Tukaj zapušača pastoriko Mary Banić, poročeno Hočevar.—V bolnišnici je po daljši bolezni umrl Frank Polanč, star 56 let, doma iz Mikovca pri Mokronogu, v Ameriki 40 let, član družstva 53 SNPJ. Družina je prej živel v Piercu, W. Va., leta 1941 pa se je preselila v Cleveland. Tukaj zapušača ženo, tri sinove, dve poročeni hčeri in tri vnuke, v Johnstownu, Pa., pa strica Johna Polanča.—Po daljši bolezni je umrl Frank Peček, star 81 let, doma iz Trbine pri Novem mestu, v Ameriki 62 let, član Dosluzencev. Zapušača štiri sinove, dve poročeni hčeri, 8 vnukov, 4 pravnuke in polbrata Jamesa Ruglja. — Pri družini Frank in Pauline Ross so se oglasile rojenice in pustile prvo-rojenčka, enako pri družini Albin Rupert in John Adams v Collinwoodu.

Sporazum med Anglijo in Ameriko

Dolga pogajanja v Washingtonu zaključena

London, 30. jun.—Finančni minister Stafford Cripps je naznanil v parlamentu dosego sporazuma z Ameriko glede ameriške pomoči Veliki Britaniji na podlagi Marshallovega načrta.

Sporazum je sledil dolgim pogajanjem v Washingtonu. V imenu Velike Britanije jih je vodil poslanik Oliver Franks. Cripps je dejal, da je dosega sporazuma zmaga britske diplomacije.

Gotovo je, da bo parlament odobril sporazum. Ta med drugim določa, da mora Velika Britanija podvzeti korake za okrevalje ekonomije, stabilizacijo proračuna in izmenjave denarja. Cripps je rekel, da bo britska vlada imela proste roke v odločitvah.

Apelirani dijaki bodo vložili tožbo

Chicago, 30. jun.—Petnajst dijakov, ki študirajo na čikaški univerzi in so bili aretirani, ko so se udeležili zborovanja mladinske organizacije za Wallacea, se je odločilo za vložitev tožbe proti lastnikom poslopja, v katerem so bili aretirani. Kongres za civilne svobode je označil aretacije za kršenje civilnih pravic dijakov in dal zagotovilo, da jim bo preskrbel odvnetika. Progressivna stranka v Illinoisu je oplazila policijskega komisarja Prendergasta, ki je odredil preskavo policijskega načala. Zahtevala je, da morajo biti njeni reprezentanti navzoči, ko se bo vršilo zaslihanje.

Obnova prometa električne železnice

Chicago, 30. jun.—Električna železnica North Shore Line je naznanila obnovo prometa. Proje je bil ustavljen zaradi stavke, katero je oklicala unija AFD v marcu. Konflikt je bil izravnšan in stavka preklicana v ponedeljek Unije je izvozevala zvišanje plače. Uprava železnice je vprašala državno trgovinsko komisijo za zvišanje voznišne, kar je komisija odobrila.

Avstralija bo morda postala obrambna baza Britskega imperija

Singapur, 30. jun.—Britski vojaški krogi so zavrgli stare ideje, da prvotni sistem baz na Pacifiku naj zasluži in varnost raztresenemu britskemu imperiju. Džali bodo le ono, kar jim je ostalo. V Avstraliji vidijo glavno obrambno bazo imperija v slučaju izbruha nove vojne.

Ko je Velika Britanija začela graditi morarnico baze v Singapuru je imela v načrtu ustanoviti dvojezično vojno morarnico. Glavne bojne ladje naj bi bile koncentrirane v Singapuru. Druga celovita vojna je predpostavljena v Singapuru sta bili prizubuh vojne samo dve oklopi ladji. Franco Wales in Repulse.

Strategija obrambe britskega imperija je bila revizirana v Londonu. Singapuru in Hongkongu so predložile Avstralijo, kot glavno obrambno bazo. Velika

Bidault bo podpisal pomožni pakt

Obe zbornici ga morata potrditi

Paris, 30. jun.—Svet članov francoske vlade je pooblastil zunanega ministra Georgea Bidaulta, naj podpisuje pomožni pakt v soglasju z Marshallovim načrtom. Ameriški poslanik Jefferson Caffery v Parizu bo podpisal pakt v imenu Amerike.

Načrt glede ratifikacije pakta bo predložen narodni skupščini po razpravi med člani posebne komisije.

Pakt morata potrditi obe zbornici parlamenta. Pierre Abelin, tajnik premijera Schumana, je dejal, da je Francija v pogajanjih z Ameriko dosegla izboljšanje vsebine pakta.

Unija CIO oklicala stavko

Dolga pogajanja za izravnavo konflikta

Chicago, 30. jun.—Okrog 32.000 delavcev je zastavkalo v enajstih tovarnah International Harvester Co., ko je potekla veljavnost pogodbe med unijo United Farm Equipment & Metal Workers CIO in kompanijo.

Unija je oklicala stavko po štiridesetih pogajanjih s kompanijo. Sinoči so se reprezentanti unije in kompanije ponovno sestali na seji v hotelu Congress, na kateri pa ni prišlo do sporazuma. Naznanilo pravi, da se bodo danes ponovno sestali.

Apel sveta mornarske unije

Unija obdolžena kršenja Taft-Hartleyvega zakona

New York.—(FP)—Ekskutivni svet Splošne mornarske unije CIO je apeliral na unije CIO in ADF, kakor tudi na neodvisne mornarske unije, naj se izrečejo za sklicanje konference v svrhu obranitve unijskih uposelvalnic.

Apel je bil izdan, ko je Howard Meyers, preiskovalec federalnega delavskega odbora, obdolžil Splošno mornarsko unijo kršenja Taft-Hartleyvega zakona. Unija je v pogajanjih s kompanijami, ki vzdržujejo plovo na jezerih, vztrajala pri zahtevi za ohranitev uposelvalnic. Te so sporna kost med unijami in kompanijami.

William L. Standard, pravni svetovalec mornarske unije, je dejal, da bo vložil priliz proti odloku preiskovalca delavskega odbora. Joseph Curran, predsednik unije, je rekel, da bodo vse ponudbe kompanij, ako ne bodo vključevale garancij glede obstoja uposelvalnic v bodočnosti, zavrnjene.

Ako ne bo prišlo do sporazuma, bo mornarska unija oklicala stavko 2. septembra. Vlada je izposlovala injunkcije proti uniji, ki preprečujejo oklic stavke v doli 80 dni. Curran je dejal, da se člani unije pokore injunkcij. On se ni udeležil seje članov ekskutivnega sveta.

Člani sveta so izjavili da bi odprava uposelvalnic dala močno orožje delodajalcem. Oklicali bi odprto delavnico in politični mornarje v tlačanske in suženjske razmere, ki so prevladovale pred ustanovitvijo mornarskih unij. Člani sveta so predlagali takojšnje sklicanje konference vseh prizadetih unij in ustanovitve enotne fronte proti lastnikom parnikov v svrhu zaštite interesov vseh mornarjev in drugih delavcev.

Poštnina na pošiljke živil znižana

Washington, D. C. 30. jun.—Vlada je naznanila znižanje poštne na pakete z živili ki se dobijo v Evropi na Kitajsko. Sežnja vključuje enajst evropskih

Armada bo sprejela 250,000 rekrutov

Vojni tajnik Royall pojasnil naborni načrt. Posebni odbor bo sestavil regulacije

Washington, D. C. 30. jun.—Armada bo sprejela 225,000 do 250,000 rekrutov v starosti 19 do 25 let v devetih mesecih od oktobra do junija prihodnjega leta na podlagi zakona vojaške konskripcije, ki je bil sprejet v kongresu pred zaključanjem zasedanja. To je razkril vojni tajnik Royall na konferenci s časnikiarji, ki je tudi pojasnil naborni načrt.

Royall je dejal, da bo armada sprejela skoro vse rekrute, ki bodo pozvani v vojaško službo na podlagi zakona. Služba bo trajala 21 mesecev. Letalska sila ne bo sprejemala rekrutov, mornarica pa bo sprejala neznan število rekrutov, ker se obe zanašata na prostovoljce.

Rekrutacija se bo pričela 22. septembra. Okrog 30,000 moških bo pozvanih v armado mesečno. Koliko rekrutov bodo prispevale posamezne države, bodo odločili naborni uradniki. Zakon vojaške konskripcije je stopil v veljavo 24. junija. Rekrutacija bo avtomatično zaključena 24. junija l. 1950.

Zakon določa povečanje armade na 837,000 mož do 1. julija

Poslanik Cannon na poti v Washington

Poročal bo Trumanu o situaciji v Jugoslaviji

Washington, D. C. 30. jun.—Ameriški poslanik Cavendish W. Cannon je odletel iz Belgrada. Pričuje se, da bo dospel v New York nočoj ali jutri zjutraj.

Unija ratificirala sklenjeno pogodbo

New York, 30. jun.—Unija United Electrical, Radio & Machine Workers CIO je ratificirala pogodbo, sklenjeno z Westinghouse Electric Corp. Pogodba določa zvišanje plače devet do 16 centov na uro.

TRI DRŽAVE V SOVJETSKI SFERI BODO DOBILE POSOJILA?

Washington, D. C. 30. jun.—Nekaj ur potem, ko je predsednik Truman podpisal načrt, ki določa potrošnja \$6,000,000,000 za pomoč zapadni Evropi, je John J. McCloy, predsednik svetovne banke, naznanil da bodo tri države v sovjetski sferi morda došle do posojila.

Svetovna banka je mednarodna organizacija, katero v glavnem financira Amerika. Banka je ločena od administracije ekonomske kooperacije, ki je bila formirana pod Marshallovo načrtom. Njeni izražerj je mednarodno akrevanje. V svojem skladu ima \$437,000,000. Denar posojuje na podlagi zmernih garancij povračila.

McCloy ni hotel razpravljati o detajlih na sestanku s časnikarji. Dejal je le da bodo posojila za produktivo lesa in proizvodnih Jugoslavije, Češkoslovakijske in Poljske predmet diskuzij. Reprezentant svetovne banke v

držav ki pa niso omenjene v naznanilu. Poština je bila znižana za tri cente na s akford in odredba bo stopila v veljavo 6. julija.

Sirija poslala protest Ameriki

Ameriška bojna ladja bombardirala arabske linije

Kairo, Egipt, 30. jun.—Sirijska vlada je naslovila protest Ameriki, ker je ameriška bojna ladja bombardirala arabske linije na palestinskem obrežju. Poslala je protest tudi švedskemu grofu Bernadottu, kateremu je organizacija Združenih narodov poverila vlogo posredovalca med židi in Arabci v Palestini.

Dostavitev protesta Ameriki in Bernadottu je razkril Muhesen Al Barazi, sirjski notranji minister. On je dejal, da je bila ladja, ki je bombardirala arabske linije, taa izmed onih, katere je dala Amerika na razpolago grofu Bernadottu.

Poslanik Cannon na poti v Washington

Poročal bo Trumanu o situaciji v Jugoslaviji

Washington, D. C. 30. jun.—Ameriški poslanik Cavendish W. Cannon je odletel iz Belgrada. Pričuje se, da bo dospel v New York nočoj ali jutri zjutraj.

Unija ratificirala sklenjeno pogodbo

New York, 30. jun.—Unija United Electrical, Radio & Machine Workers CIO je ratificirala pogodbo, sklenjeno z Westinghouse Electric Corp. Pogodba določa zvišanje plače devet do 16 centov na uro.

TRI DRŽAVE V SOVJETSKI SFERI BODO DOBILE POSOJILA?

Washington, D. C. 30. jun.—Nekaj ur potem, ko je predsednik Truman podpisal načrt, ki določa potrošnja \$6,000,000,000 za pomoč zapadni Evropi, je John J. McCloy, predsednik svetovne banke, naznanil da bodo tri države v sovjetski sferi morda došle do posojila.

Svetovna banka je mednarodna organizacija, katero v glavnem financira Amerika. Banka je ločena od administracije ekonomske kooperacije, ki je bila formirana pod Marshallovo načrtom. Njeni izražerj je mednarodno akrevanje. V svojem skladu ima \$437,000,000. Denar posojuje na podlagi zmernih garancij povračila.

McCloy ni hotel razpravljati o detajlih na sestanku s časnikarji. Dejal je le da bodo posojila za produktivo lesa in proizvodnih Jugoslavije, Češkoslovakijske in Poljske predmet diskuzij. Reprezentant svetovne banke v

Sirija poslala protest Ameriki

Ameriška bojna ladja bombardirala arabske linije

Kairo, Egipt, 30. jun.—Sirijska vlada je naslovila protest Ameriki, ker je ameriška bojna ladja bombardirala arabske linije na palestinskem obrežju. Poslala je protest tudi švedskemu grofu Bernadottu, kateremu je organizacija Združenih narodov poverila vlogo posredovalca med židi in Arabci v Palestini.

Dostavitev protesta Ameriki in Bernadottu je razkril Muhesen Al Barazi, sirjski notranji minister. On je dejal, da je bila ladja, ki je bombardirala arabske linije, taa izmed onih, katere je dala Amerika na razpolago grofu Bernadottu.

Barazi je izjavil, da je ameriška ladja bombardirala arabske linije v teku bitke med židi in Arabci v severni Palestini v soboto. Ameriška bojna letala so krožila nad arabskimi linijami v času bitke.

Državni departament tarča kritike

Bridges ga obdolžil zavlačevanja pomoči Kitajski

Washington, D. C. 30. jun.—Senator Bridges, republikanec iz države New Hampshire, je oplazil državni departament in ga obdolžil zavlačevanja vojaške pomoči armadi kitajskega diktatorja Kaiseka. Department je omenil, da je predsednik Truman šele v terek podpisal načrt, ki določa pomoč Kitajski.

Bridges je načelnik senatnega odbeka za apropiacije. On je naslovil državnemu tajniku Marshallu pismo s pritožbo, da zavlačuje vojaško pomoč Kaisekov armadi, ki je zavojevana v vojni s komunističnimi silami. Zahteval je od Marshalla, naj pomeni članom odbeka vzrok zavlačevanja.

Kongres je pred zaključanjem zasedanja dovolil potrošnja \$400,000,000 za pomoč Kitajski. Vota: \$125,000,000 naj bi dobila Kaisekova armada, ostali denar pa naj bi šel za ekonomsko pomoč.

Kompanija se ustrašila grožnje

San Diego, Cal. — San Diego Electric Co. se je ustrašila grožnje unije cestnih železničarjev AFE in pristala na pogajanja tik pred oklrom stavke. Glavna zahteva unije je zvišanje plače za 30 centov na uro.

